

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Departament Rynku Pracy

BEZPIECZNE WYJAZDY DO PRACY

poradnik

**co trzeba wiedzieć, żeby bezpiecznie
wyjechać do pracy za granicę?**

Warszawa, listopad 2008

SPIS TREŚCI

- 1. POŚREDNICTWO PRACY ŚWIADCZONE PRZEZ AGENCJE ZATRUDNIENIA**
- 2. POŚREDNICTWO PRACY W RAMACH SYSTEMU EURES**
- 3. WYJAZDY W RAMACH UMÓW MIĘDZYRZĄDOWYCH**
- 4. SPIS ADRESÓW WOJEWÓDZKICH URZĘDÓW PRACY**
- 5. SPIS ADRESÓW OKRĘGOWYCH INSPEKTORATÓW PRACY**
- 6. SPIS ADRESÓW AMBASAD RP I KONSULATÓW RP NA TERENIE UE/EOG**

Poradnik „Bezpieczne wyjazdy do pracy” został opracowany przez Departament Rynku Pracy przy współpracy Departamentu Migracji (rozdział 3).

Słowo wstępne

Otwieranie zagranicznych rynków pracy, jak również ułatwienia w dostępie do innych powoduje, że coraz częściej poszukujemy pracy poza Polską. Bądźmy jednak bardzo ostrożni w wyszukiwaniu atrakcyjnych ofert pracy. Wyjazdy do pracy za granicę, choć atrakcyjne, bywają niebezpieczne. Decyzje o wyjeździe nie powinny być podejmowane szybko i pod wpływem emocji, powinny być przemyślane.

Do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej napływają informacje o działalności nielegalnych pośredników pracy, w tym również o pobieraniu od osób wysokich opłat nie zapewniając im miejsc pracy. Liczą oni na Wasze niedoświadczenie i niewiedzę w tym zakresie. Dlatego by nie dać się oszukać bardzo uważnie trzeba czytać ogłoszenia i dokładnie sprawdzać warunki zatrudnienia, warto dokładnie przeczytać umowę oraz sprawdzić firmę, która pośredniczy w znalezieniu pracy bądź samego pracodawcę.

Chcąc przeciwdziałać rozszerzaniu się zjawiska nielegalnego pośrednictwa pracy, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej opracowało poradnik skierowany do osób, które planują wyjechać w poszukiwaniu pracy za granicą, korzystając z usług publicznego lub niepublicznego pośrednictwa pracy oraz systemu EURES.

Przygotowany przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej poradnik przedstawia możliwości podejmowania legalnego zatrudnienia obywateli polskich w krajach europejskich. Poradnik obejmuje regulacje prawne i zasady obowiązujące przy ubieganiu się o pracę oraz przedstawia sposoby poszukiwania zatrudnienia.

Wyrażamy nadzieję, że zgromadzone przez nas informacje będą Państwu pomocne przy podejmowaniu decyzji o wyjeździe do pracy za granicę.

Departament Rynku Pracy

1. POŚREDNICTWO PRACY ŚWIADCZONE PRZEZ AGENCJE ZATRUDNIENIA

Z roku na rok coraz więcej osób korzysta z usług prywatnych firm posiadających status agencji zatrudnienia. Świadczą o tym choćby dane nadsyłane do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, z których wynika, iż za pośrednictwem takich agencji do pracy za granicę wyjeżdża rocznie ponad 120 tysięcy osób. Dla tych osób ważna jest możliwość zdobycia kwalifikacji oraz poprawy swojej sytuacji materialnej i poziomu życia. Niestety, wciąż pojawiają się informacje o działalności nielegalnych pośredników proponujących pracę za granicą, którzy często, chcąc uwiarygodnić swoją ofertę, angażują w proces rekrutacji publiczne służby zatrudnienia.

Jakie rodzaje agencji zatrudnienia mogą działać na terenie Polski i czym się zajmują?

W Polsce funkcjonują następujące **agencje zatrudnienia**:

- **agencje pośrednictwa pracy** - udzielające pomocy osobom poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia a pracodawcom w znalezieniu pracowników o odpowiednich kwalifikacjach. Agencje te mogą prowadzić usługi na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i kierować pracowników do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych,
- **agencje doradztwa personalnego** - świadczące odpłatnie usługi na rzecz pracodawców,
- **agencje poradnictwa zawodowego** - udzielające pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, informacji zawodowych oraz pomocy w doborze kandydatów do pracy na stanowiska wymagające szczególnych predyspozycji psychofizycznych,
- **agencje pracy tymczasowej** - kierujące własnych pracowników do pracodawcy użytkownika, również za granicę, celem wykonywania pracy tymczasowej.

Która agencja zatrudnienia działa legalnie?

Zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.) wszystkie agencje zatrudnienia, oferujące usługi na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, powinny posiadać wpis do rejestru agencji zatrudnienia potwierdzony stosownym **certyfikatem** wydawanym przez Marszałka Województwa (art. 19 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Agencje zatrudnienia mogą legitymować się również certyfikatem wydanym przez Ministra Gospodarki i Pracy, który kompetencje wydawania certyfikatów agencjom zatrudnienia posiadał do dnia 01.11.2005 r.

Z obowiązku posiadania certyfikatu zwolnione są agencje zatrudnienia z państw członkowskich Unii Europejskiej świadczące swoje usługi na terenie Polski przez okres do 3 miesięcy w roku. Agencje te mają obowiązek jedynie poinformowania Marszałka Województwa o zamiarze prowadzenia działalności.

Na co zwrócić uwagę przed wyjazdem za pośrednictwem agencji pośrednictwa pracy?

Agencja pośrednictwa pracy kierująca do pracy za granicą ma obowiązek zawarcia z osobą kierowaną do pracy **umowę** (art. 85 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy). Umowa ta nie jest umową o pracę, zawieraną z pracodawcą. Umowa kierująca do pracy musi zawierać takie informacje jak:

- zagranicznego pracodawcę,

- okres zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- rodzaj oraz warunki pracy i wynagradzania, a także przysługujące osobie kierowanej do pracy świadczenia socjalne,
- warunki ubezpieczenia społecznego oraz od następstw nieszczęśliwych wypadków i chorób tropikalnych,
- obowiązki i uprawnienia osoby kierowanej do pracy oraz agencji pośrednictwa pracy,
- zakres odpowiedzialności cywilnej stron w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy zawartej między agencją pośrednictwa pracy a obywatelem polskim, w tym stronę pokrywającą koszty dojazdu i powrotu osoby skierowanej do pracy w przypadku niewywiązania się pracodawcy zagranicznego z warunków umowy oraz tryb dochodzenia związanych z tym roszczeń,
- kwoty należne agencji pośrednictwa pracy z tytułu faktycznie poniesionych kosztów związanych ze skierowaniem do pracy za granicą poniesione na: dojazd i powrót osoby skierowanej, wydawanie wizy, badania lekarskie i tłumaczenie dokumentów,
- informację o trybie i warunkach dopuszczania cudzoziemców do rynku pracy w państwie wykonywania pracy,
- inne zobowiązania stron.

Ww. umowa powinna być zawarta w formie pisemnej. Pomimo tego, że umowa może być bardzo długa należy całą przeczytać bardzo uważnie. Umowa, która nie zawiera wszystkich ww. punktów, jest niezgodna z prawem.

Może się jednak zdarzyć, że umowa będzie spełniała wszystkie formalne wymogi, ale będzie niekorzystna dla pracownika. Chodzi np. o zapisy, z których wynika, że trzeba wykupić przejazd lub ukończyć kurs nauki języka obcego właśnie u tego pośrednika, a bilet lub kurs kosztuje zdecydowanie więcej niż powinien. W takiej sytuacji to zainteresowany powinien podjąć decyzję, czy przystaje na te warunki, czy nie. Nikt nikogo nie zmusza do podpisania takiej umowy. Zawsze można wybrać innego pośrednika.

Może się również okazać, że pracodawcą zagranicznym jest agencja pracy tymczasowej (czasowej). Praca na rzecz takiej agencji często nie będzie miała charakteru stałego i może nie być wykonywana w pełnym wymiarze czasu pracy - lecz uzależniona będzie od ilości zleceń otrzymywanych od pracodawców. Wówczas koszty związane z zakwaterowaniem i utrzymaniem mogą pochłonąć bądź wręcz przekroczyć otrzymane wynagrodzenie.

Ponadto przed zawarciem umowy należy wyrobić sobie wyobrażenie o pracy, jaką przyjdzie wykonywać. Wówczas nie będzie niemiłego zaskoczenia przy wykonywaniu np. ciężkich prac polowych.

Za co agencje pośrednictwa pracy mogą pobierać opłaty?

Zgodnie z art. 85 ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, dozwolone jest pobieranie od osób opłat z tytułu faktycznie poniesionych kosztów związanych ze skierowaniem do pracy za granicą, tj. kosztów poniesionych na: dojazd i powrót osoby kierowanej do pracy, wydawanie wizy, badania lekarskie i tłumaczenie dokumentów – pod warunkiem wyspecyfikowania tych opłat w umowie zawartej z osobą kierowaną do pracy za granicą.

Natomiast dozwolone jest pobieranie opłat z tytułu prowadzonej działalności w zakresie pośrednictwa pracy od pracodawców.

Za co agencje pośrednictwa pracy nie mogą pobierać opłat ?

Agencja pośrednictwa pracy od osób, dla których poszukuje zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, nie może pobierać opłat innych niż wyszczególnione powyżej, tj. opłat z tytułu: dojazdu i powrotu osoby skierowanej, wydawania wizy, badań lekarskich i tłumaczenia dokumentów.

Od osób kierowanych do pracy za granicę zabronione jest pobieranie przedpłat, kaucji oraz opłat z tytułu wyszukiwania i wskazania pracodawcy zagranicznego. Niedozwolone jest pobieranie opłat rekompensujących koszty: eksploatacyjne, wynagrodzenia pracowników, wynajmu lokalu, wyjazdów (delegacji) pracowników agencji, rekrutacji, usług pocztowo-telekomunikacyjnych, druków, reklamy, ogłoszeń prasowych itp.

Co robić, gdy okaże się, że warunki pracy (płacy) nie odpowiadają tym zapisanym w umowie?

W przypadku, jeżeli warunki pracy lub płacy nie są zgodne z zawartymi w umowie kierującej do pracy za granicą – osoba taka ma prawo wystąpić z roszczeniami do agencji zatrudnienia, za pośrednictwem której została skierowana do pracy. Natomiast po powrocie do kraju można od agencji zatrudnienia dochodzić swoich roszczeń przed sądem powszechnym - występując z powództwa cywilnego.

W przypadku kiedy pracodawca nie wywiązuje się z warunków umowy o pracę – fakt ten trzeba zgłosić do agencji zatrudnienia. O pomoc należy się zwrócić do właściwego urzędu pracy lub związków zawodowych działających w danym kraju. Dopiero gdy ten sposób nie przynosi rezultatu w postaci doprowadzenia do ugody z pracodawcą, istnieje możliwość pozwania pracodawcy do Sądu Pracy w danym kraju – jako jedynej instytucji rozstrzygającej spory pomiędzy pracobiorcą i pracodawcą.

Osoba szukająca pomocy lub informacji za granicą może zgłosić się do Konsulatu RP. Na stronach internetowych polskich placówek dyplomatycznych znajdują się telefony i adresy instytucji, gdzie można uzyskać pomoc oraz zgłosić informację o nieuczciwych pośrednikach pracy lub nieuczciwych pracodawcach. Spis adresów i telefonów polskich placówek dyplomatycznych w UE/EOG zawiera rozdział 6.

Gdzie szukać informacji o agencjach zatrudnienia?

Ciągle pojawiają się informacje o działalności nielegalnych pośredników pracy. O każdym przypadku informuj Okręgowe Inspektoraty Pracy (adresy i telefony znajdują się w rozdziale 5) a także policję oraz prokuraturę. Zawsze należy sprawdzać, czy dana agencja pośrednicząca do pracy posiada certyfikat. Wykazy agencji znajdują się na stronie internetowej www.kraz.praca.gov.pl oraz na stronach internetowych urzędów pracy. Informacje telefonicznie można uzyskać w Wojewódzkich Urzędach Pracy (adresy i telefony zamieszczono w rozdziale 4).

Jakie są sankcje za prowadzenie nielegalnego pośrednictwa pracy?

Prowadzenie agencji zatrudnienia bez wpisu do rejestru agencji zatrudnienia karane jest grzywną nie mniejszą niż 3000 zł. Tej samej karze grzywny podlega każdy, kto narusza przepisy art. 121 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ze zmianami, np. prowadząc agencję zatrudnienia pobiera od osoby, dla której poszukuje zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, dodatkowe niedozwolone opłaty. W przypadku stwierdzenia, że agencja pośrednictwa pracy posiadająca certyfikat narusza prawo lub w ogóle nie posiada zezwolenia na prowadzenie działalności możliwa jest interwencja inspektorów Okręgowych Inspektoratów Pracy.

Jak zabezpieczyć się przed nielegalnymi pośrednikami pracy?

Staraj się postępować zgodnie z podanymi wskazówkami:

1. Sprawdź czy pośrednik pracy posiada odpowiedni certyfikat (wykaz agencji zatrudnienia znajduje się na stronie internetowej www.kraz.praca.gov.pl).
2. Nie korzystaj z ofert pracy zamieszczanych w prasie zawierających jedynie numer telefonu kontaktowego oraz ze spotkań z pośrednikiem pracy poza biurem firmy (np.: na dworcu, w kawiarni).
3. Pamiętaj, że polski pośrednik pracy nie ma prawa do pobierania opłat za załatwienie pracy. W przypadku skierowania do pracy za granicą dozwolone jest pobieranie opłat z tytułu poniesionych przez agencję zatrudnienia kosztów na: dojazd i powrót osoby skierowanej do pracy za granicę, wydawanie wizy, badania lekarskie i tłumaczenia dokumentów.
4. Nie płać pośrednikowi „z góry” bez pokwitowania i poza biurem firmy. Pamiętaj, że dowód wpłaty na konto pośrednika - oszusta - nie daje dużych szans na odzyskanie wpłaconej kwoty.
5. Nigdy nie płać przed wyjazdem za mieszkanie za granicą oferowane przez pośrednika. Zwykle kontakt kończy się na pobraniu opłat za lokal.
6. Zanim zapłacisz pośrednikowi za przejazd lub kurs nauki języka obcego, sprawdź, ile wynoszą ceny w innych firmach. Nie przepłacaj!
7. Pośrednik pracy ma obowiązek zawarcia z tobą umowy, w której będą podane, m. in.: nazwa pracodawcy, warunki pracy, płacy, należne świadczenia, itp. (art. 85 ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, późn. zm.).
8. Pamiętaj, że pośrednik pracy powinien kierować Cię do pracodawcy a nie do innego zagranicznego pośrednika. Pracodawcą tym może być także zagraniczna agencja pracy tymczasowej.
9. Sprawdź w rejestrze ewidencji działalności gospodarczej lub Krajowym Rejestrze Sądowym, czy dany pośrednik ma zgłoszoną działalność gospodarczą i od jak dawna.
10. Zawsze sprawdzaj, czy dany pośrednik posiada umowę zawartą z pracodawcą zagranicznym i czy wysłał już ludzi do pracy za granicę.

Na co jeszcze zwrócić uwagę decydując się na podjęcie pracy za granicą?

Przed podjęciem ostatecznej decyzji o wyjeździe do pracy za granicą:

- oceń swoje umiejętności językowe – porównaj z wymaganiami stawianymi przez pracodawcę,

- zabierz ze sobą konieczne do wyjazdu i do podjęcia pracy dokumenty (paszport, życiorys, zaświadczenia potwierdzające twoje kwalifikacje – przetłumaczone na język kraju, w którym podejmiesz pracę),
- ubezpiecz się od następstw nieszczęśliwych wypadków i ewentualnych kosztów leczenia,
- weź ze sobą Europejską Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego (EKUZ), która uprawnia do opieki zdrowotnej na koszt Narodowego Funduszu Zdrowia i jest honorowana w krajach UE (informacje na stronie: www.nfz.gov.pl),
- zapoznaj się z informacjami o życiu oraz warunkach pracy w kraju do którego wyjeżdżasz (adresy przydatnych polskich stron internetowych: www.mpips.gov.pl, www.psz.praca.gov.pl, www.eures.praca.gov.pl, www.pip.gov.pl, www.msz.gov.pl, www.pracaweurope.edu.pl),
- weź dane kontaktowe polskiego konsulatu oraz pieniądze na życie i powrót do Polski,

2. POŚREDNICTWO PRACY W RAMACH SYSTEMU EURES

Jaką funkcję pełni EURES w zakresie międzynarodowego pośrednictwa pracy?

Polscy obywatele otrzymali możliwość dostępu do ofert pracy z innych krajów UE/EOG wraz z przystąpieniem polskich służb zatrudnienia do sieci EURES, które nastąpiło z dniem akcesji Polski do Unii Europejskiej tj. 1 maja 2004 r. Sieć **EURES (European Employment Services – Europejskie Służby Zatrudnienia)** jest siecią współpracy publicznych służb zatrudnienia krajów należących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) z innymi organizacjami regionalnymi, krajowymi i międzynarodowymi, działającymi w obszarze zatrudnienia, takimi jak związki zawodowe, organizacje pracodawców, władze lokalne i regionalne.

Głównym celem tej sieci jest wspieranie mobilności pracowników w krajach UE/EOG na poziomie międzynarodowym i transgranicznym. Sieć EURES ułatwia mieszkańcom UE/EOG podejmowanie pracy poza krajem zamieszkania oraz wspiera pracodawców w rekrutacji pracowników z innych krajów UE/EOG. EURES umożliwia osobom poszukującym pracy i pracodawcom dostęp do informacji oraz doradztwa ułatwiającego przepływ siły roboczej, a także zapewnia przejrzystość rynku pracy na terenie UE/EOG. Partnerzy sieci EURES wymieniają między sobą wszystkie informacje na temat wolnych miejsc pracy, profilu regionalnych rynków pracy oraz warunków życia i pracy. EURES można zatem rozumieć jako międzynarodową sieć pośrednictwa pracy funkcjonującą w obrębie UE/EOG.

EURES działa w oparciu o sieć informatyczną i sieć współpracy międzyludzkiej. Istotą EURES jest zarządzany na poziomie europejskim **Europejski Portal Mobilności Zawodowej** www.eures.europa.eu - najważniejszy portal Unii Europejskiej dotyczący mobilności na rynku pracy, oferujący dostęp do ofert pracy w krajach UE/EOG. Kluczowym elementem EURES jest przede wszystkim sieć Doradców EURES, obecnie jest to ok. 700 osób w 30 krajach Europy.

Świadczenie usług EURES odbywa się przy poszanowaniu fundamentalnej zasady równego traktowania wszystkich klientów, bez względu na kraj ich zamieszkania na terenie EOG.

Jak funkcjonuje sieć EURES w Polsce i jakiego rodzaju usługi oferuje?

W Polsce, podobnie jak w innych krajach EOG, sieć EURES funkcjonuje przede wszystkim w oparciu o Doradców i Asystentów EURES w urzędach pracy.

W wojewódzkich urzędach pracy zatrudnieni są Doradcy i Asystenci EURES, natomiast w powiatowych urzędach pracy - Asystenci EURES. Obecnie w Polsce pracuje 33 Doradców EURES.

Usługi Doradców EURES dla poszukujących pracy to przede wszystkim:

- udostępnianie ofert pracy od pracodawców z krajów UE/EOG,
- informowanie nt. możliwości podjęcia pracy za granicą,
- przekazywanie informacji nt. wydarzeń EURES (Targi Pracy, Dni Kariery) organizowanych w Europie,
- informowanie nt. warunków życia i pracy w 30 krajach UE/EOG,
- pomoc w sporządzaniu profilu zawodowego kandydatów w ramach narzędzia „*Mój EURES*”, znajdującego się na portalu EURES - www.eures.europa.eu.

Usługi Doradców EURES dla pracodawców polskich i zagranicznych to przede wszystkim:

- praktyczne porady oraz realizacja międzynarodowych projektów rekrutacyjnych, promocja ofert pracy w urzędach pracy oraz w mediach,
- informacja na temat rynków pracy w krajach EOG - w tym zawodach deficytowych i nadwyżkowych,
- dostęp do internetowej bazy zawierającej CV osób zainteresowanych podjęciem pracy za granicą,
- rejestracja ofert pracy na portalu Komisji Europejskiej www.eures.europa.eu.

Dodatkowe informacje na temat usług EURES w Polsce można uzyskać na krajowej stronie internetowej EURES www.eures.praca.gov.pl. Poszukujący pracy oraz pracodawcy dowiedzą się z niej o aktualnych wydarzeniach EURES w Polsce, takich jak np. targi pracy i zagraniczne rekrutacje, przepisach prawnych w zakresie swobodnego przepływu pracowników i podejmowania zatrudnienia na terytorium państw EOG. Ponadto znajdą tam oferty pracy za granicą oraz dane kontaktowe do Doradców EURES w Polsce.

Czy polscy obywatele mają dostęp do ofert pracy z innych krajów Unii Europejskiej?

Polscy obywatele otrzymali taką możliwość w dniu 1 maja 2004 r. Oferty pracy EURES można znaleźć na:

- portalu EURES Komisji Europejskiej www.eures.europa.eu - obecnie na portalu w bazie ofert pracy znajduje się ok. miliona ofert pracy
- krajowej stronie internetowej www.eures.praca.gov.pl - tutaj znajdują się jedynie oferty pracy skierowane do polskich pracowników
- stronach internetowych wojewódzkich urzędów pracy - tutaj znajdują się jedynie oferty pracy skierowane do polskich pracowników

Informacje na temat ofert pracy w krajach UE/EOG można również uzyskać kontaktując się z Asystentem EURES bądź Doradcą EURES w regionie.

Czym różnią się oferty pracy zamieszczone na portalu EURES www.eures.europa.eu od ofert zamieszczonych na krajowej stronie internetowej EURES www.eures.praca.gov.pl oraz na stronach internetowych wojewódzkich urzędów pracy?

W bazie ofert pracy na portalu EURES www.eures.europa.eu znajduje się ok. miliona ofert pracy. Są to oferty pracy będące w dyspozycji urzędów pracy w 30 krajach UE/EOG. Część z nich jest oznaczona flagą europejską – są to *oferty pracy EURES*, w których pracodawca wyraźnie deklaruje, że jest zainteresowany zatrudnieniem cudzoziemców. Szukając pracy można aplikować na wszystkie oferty (nie tylko na „*oflagowane*” *oferty pracy EURES*), przy

czym warto wiedzieć, że zdecydowana większość z nich nie jest zamieszczana w języku polskim.

Dlatego osoby nie znające języków obcych powinny w pierwszej kolejności skorzystać z krajowej strony EURES www.eures.praca.gov.pl oraz stron internetowych WUP. Zamieszczane są na nich wybrane oferty pracy od pracodawców zagranicznych - tych, którzy są wyjątkowo zainteresowani zatrudnieniem pracowników z Polski. Oferty te są przetłumaczone na język polski i zawierają wszystkie informacje potrzebne do podjęcia decyzji o wyjeździe. Doradcy EURES dbają o to, aby zawarte w nich informacje były prawdziwe i czuwają nad przebiegiem procesu rekrutacji.

Oferty te są również dostępne na tablicach ogłoszeń w wojewódzkich i powiatowych urzędach pracy bądź też w prasie lokalnej i innych mediach.

Dodatkowo kilka razy do roku w różnych miastach polski organizowane są **międzynarodowe targi pracy** w ramach EURES. Informacje na temat targów pracy, podczas których prowadzone są rekrutacje dla pracodawców z zagranicy, można znaleźć na krajowej stronie internetowej EURES www.eures.praca.gov.pl.

Czy Polacy zainteresowani podjęciem pracy w innym kraju EOG mogą zamieścić na portalu EURES swoje CV?

Jednym z narzędzi dla poszukujących pracy, dostępnym na europejskim portalu EURES www.eures.europa.eu, jest możliwość zamieszczenia własnego CV.

Aby to zrobić, należy zarejestrować bezpłatnie własny profil „*Mój EURES*”, co pozwala przygotować CV w wersji on-line, w dowolnym języku Unii Europejskiej. Zamieszczone w ten sposób CV będzie widoczne dla tych pracodawców, którzy zainteresowani zatrudnieniem cudzoziemca również zarejestrowali się na portalu. Funkcja „*Mój EURES*” pozwala również na otrzymywanie powiadomień na adres poczty elektronicznej nt. najnowszych ofert pracy, które odpowiadają profilowi osoby poszukującej pracy.

Korzystanie z usług na portalu EURES jest bezpłatne.

Czy można uzyskać bliższe informacji o kraju, w którym chcielibyśmy rozpocząć pracę?

Praktyczne informacje nt. poszczególnych krajów UE/EOG znajdują się na portalu EURES www.eures.europa.eu i na krajowej stronie internetowej EURES www.eures.praca.gov.pl w części „*Warunki życia i pracy*”. Informacji takich udzielają również Doradcy EURES.

Informacje te mają pomóc osobom poszukującym pracy w podejmowaniu świadomych decyzji związanych ze zmianą miejsca zamieszkania i pracy. Obejmują prawo pracy, umowy o pracę, ustawodawstwo socjalne, edukację, uznawanie kwalifikacji zawodowych, system opieki zdrowotnej, system polityczny i administracyjny, podatki, koszty utrzymania i wiele innych. Dane o rynku pracy dotyczą informacji na temat nadwyżek czy niedoborów zatrudnienia i dostępu do danego rynku pracy w okresie przejściowym.

3. WYJAZDY W RAMACH UMÓW MIĘDZYRZĄDOWYCH

Czy na wyjazd do pracy za granicą potrzebne jest zezwolenie?

Polacy mogą podejmować pracę u zagranicznych pracodawców na zasadach obowiązujących w kraju zatrudnienia, na podstawie indywidualnych umów zawieranych bezpośrednio z pracodawcami zagranicznymi bądź zawieranych za pośrednictwem upoważnionych organizacji lub instytucji. Podejmując w ten sposób pracę mają pełną swobodę wyboru

pracodawcy i nie mają też jakichkolwiek obowiązków w stosunku do polskich urzędów czy instytucji – wyjątek stanowią osoby zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy (pup) jako bezrobotne. Osoby te przed wyjazdem za granicę w celu poszukiwania pracy zgłaszają ten fakt do pup, mają również obowiązek zgłoszenia do pup informacji o podjęciu pracy za granicą.

Obywatele polscy mogą również podejmować pracę za granicą na podstawie umów międzyrządowych o wzajemnym zatrudnieniu obywateli.

Czy wstąpienie Polski do Unii Europejskiej ułatwiło podejmowanie pracy za granicą?

Dzięki wejściu Polski do Unii Europejskiej podejmowanie pracy w wielu państwach członkowskich UE (oraz Europejskiego Obszaru Gospodarczego) staje się znacznie łatwiejsze. Polacy mogą obecnie swobodnie podejmować zatrudnienie – w Finlandii, Francji, Grecji, Hiszpanii, Irlandii, Islandii, Luksemburgu, Niderlandach, Portugalii, Szwecji, Wielkiej Brytanii, we Włoszech, w Danii (w tym państwie tylko na stanowiskach pracy objętych układami zbiorowymi pracy) oraz w nowych państwach członkowskich UE za wyjątkiem Malty. Podejmując pracę w tych krajach nie trzeba starać się o pozwolenie na pracę, należy jednak pamiętać o obowiązujących, odmiennych w każdym z tych państw, przepisach związanych z rejestracją (np. pobytu lub pracy czy w urzędzie podatkowym), ubezpieczeniem społecznym itp. Ich nie przestrzeganie naraża na negatywne konsekwencje określone prawem danego państwa.

W pozostałych państwach starej UE w dalszym ciągu wymagane jest posiadanie odpowiedniego pozwolenia na pracę. W Norwegii i na Malcie uzyskanie pozwolenia na pracę jest czystą formalnością. Belgia, Niemcy i Austria utrzymują zezwolenia na pracę, chociaż selektywnie liberalizują warunki ich wydawania.

Przez jaki okres obywatele Polscy podejmujący pracę w innych krajach należących do Unii Europejskiej będą musieli ubiegać się o pozwolenie na pracę?

Większość krajów należących do Unii Europejskiej przed jej rozszerzeniem 1 maja 2004 r. zdecydowało się na wprowadzenie ochrony swojego rynku pracy z obawy przed niekontrolowanym napływem obywateli nowych państw członkowskich na tamtejszy rynek pracy i jego destabilizacji. Ochrona ta ma charakter tzw. rozwiązań przejściowych, w trakcie których osoby pragnące podjąć pracę w starych krajach UE muszą posiadać zezwolenie na pracę. Rozwiązania te zostały wprowadzone na okres maksymalnie 7 lat, w podziale na 3 etapy (2+3+2 lata), jednak poszczególne kraje mogą w każdej chwili zrezygnować z ich stosowania.

Obecnie uzyskanie pozwolenia na pracę jest konieczne do podjęcia legalnego zatrudnienia w Austrii, Belgii, Danii (na stanowiskach pracy nieobjętych układami zbiorowymi pracy), Niemczech, Norwegii oraz na Malcie. Wymóg uzyskania pozwolenia na pracę będzie mógł być utrzymany w tych krajach do 30 kwietnia 2009 r., chyba, że kraje te udowodnią, że zniesienie go spowodowałoby realne zagrożenie dla równowagi na ich rynkach pracy. W tym drugim przypadku będą one mogły utrzymać wymóg uzyskania pozwolenia na pracę do 30 kwietnia 2011 r. Inaczej jest w przypadku Malty, która otrzymała specjalny status ze względu na to, że jest bardzo małym państwem, dlatego obowiązek uzyskania pozwolenia na pracę może być tam utrzymany dłużej. W czasie obowiązywania okresów przejściowych można podejmować w tych krajach pracę w oparciu o wspomniane umowy bilateralne.

Z jakimi krajami Polska zawarła umowy międzyrządowe o wzajemnym zatrudnieniu obywateli i kto się zajmuje realizacją tych umów?

Realizacją umów w sprawie wzajemnego zatrudnienia pracowników w celu podwyższenia kwalifikacji zawodowych i językowych, stażów zawodowych oraz zatrudnienia sezonowego zajmuje się od 1 stycznia 2007 r. Komenda Główna Ochotniczych Hufców Pracy (Biuro Programów Europejskich i Współpracy Międzynarodowej), która zadania te realizuje za pośrednictwem Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP (wcześniej sprawy te prowadził Departament Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej). Nadzór nad OHP sprawuje Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

Aktualnie wykonywane są umowy międzyrządowe z Republiką Federalną Niemiec i Szwajcarią. Komendy OHP współpracują z instytucjami publicznymi odpowiedzialnymi za pośrednictwo pracy w tych krajach skąd otrzymują oferty pracy. Obok ofert pracy, umieszczanych na stronach OHP, można znaleźć również informacje na temat zasad i procedur związanych z podejmowaniem pracy w oparciu o umowy bilateralne a także formularze zgłoszeniowe.

Komenda Główna OHP
ul. Kolejowa 19/21, 01-217 Warszawa
tel. (022) 862-64-36, www.ohp.pl.

Czy osoby podejmujące pracę za granicą w oparciu o umowę bilateralną muszą wskazać swojego pracodawcę?

Nie. Aby podjąć pracę na podstawie umowy międzyrządowej kandydat nie musi spełniać tego warunku. W przypadku, gdy osoba nie posiada wcześniej pracodawcy może skorzystać z ofert do pracy za granicą znajdujących się na stronach internetowych OHP bądź wziąć udział w naborach i rozmowach kwalifikacyjnych organizowanych wspólnie z partnerami zagranicznymi.

Czy w celu podjęcia pracy sezonowej w krajach UE potrzebna jest wiza?

Nie, od 1 maja 2004 roku nie jest wymagana wiza z prawem do pracy, co dotyczy również wyjeżdżających do pracy sezonowej. Jedynym wymogiem prawnym jest posiadanie ważnego dokumentu tożsamości (paszport/dowód osobisty). Ponadto w większości państw członkowskich obywatele UE zamierzający przebywać w danym państwie przez okres dłuższy niż trzy miesiące powinni wystąpić z wnioskiem o zarejestrowanie swojego pobytu.

Jak dochodzić swoich praw w przypadku gdy pracodawca nie dotrzymał warunków umowy?

Spory wynikające ze stosunków pracy zawartych z pracodawcą zagranicznym rozstrzygają sądy pracy kraju przyjmującego. Brak jest regulacji prawnych określających zasady rozpatrywania skarg na pracodawców zagranicznych. Skargi można kierować do właściwych Centrów Edukacji i Pracy Młodzieży OHP. Poszkodowany powinien również, jeszcze przed powrotem do kraju, za granicą powiadomić o naruszeniu swoich praw właściwy dla miejsca pobytu polski konsulat

Czy okresy pracy za granicą będą zaliczane do emerytury?

Aby praca za granicą zaliczana była do emerytury musi być odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne. Zazwyczaj nie ma problemu w przypadku zatrudnienia

długoterminowego za granicą. Odmiennie natomiast sprawa może się mieć w przypadku zatrudnienia krótkookresowego względnie sezonowego. W niektórych państwach pracodawcy nie przestrzegali obowiązku odprowadzania składek na ubezpieczenie wskutek tego osoby tam zatrudnione nie nabyły prawa do emerytury, takie przypadki zdarzały się np.: w Hiszpanii. Inaczej jeszcze ma się sprawa z zatrudnieniem sezonowym w Niemczech. Gdzie do tej pory osoby zatrudnione do 50 dni roboczych były zwolnione z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie w przypadku, gdy przedstawiły pracodawcy dokument potwierdzający fakt posiadania ubezpieczenia w Polsce. Obecnie prowadzone są prace, które mają wyeliminować tą sytuację.

Co to jest Europejska Karta Ubezpieczenia Zdrowotnego (EKUZ)?

Karta **EKUZ** uprawnia do uzyskiwania świadczeń zdrowotnych podczas pobytu w państwach członkowskich UE/EOG i Szwajcarii. Karta jest wydawana wyjeżdżającym czasowo (wyjazd turystyczny, czasowy pobyt u rodziny, krótką podróż służbową, oddelegowanie do pracy za granicą, praca na własny rachunek) i potwierdza ubezpieczenie w Polsce, prawo do jej otrzymania mają osoby ubezpieczone w Narodowym Funduszu Zdrowia. Jeżeli celem wyjazdu jest podjęcie pracy w innym państwie członkowskim to EKUZ ważna jest tylko do momentu podjęcia pracy. Od pierwszego dnia pracy, osoba powinna być ubezpieczona w kraju, w którym wykonuje pracę.

Uprawnienia z EKUZ dotyczą tylko publicznych placówek służby zdrowia a te funkcjonują inaczej w każdym z państw. Punkty informacyjne NFZ (www.nfz.gov.pl) informują o przysługujących świadczeniach w poszczególnych krajach Unii Europejskiej oraz wysokości wnoszonych dopłat przez osoby korzystające z pomocy medycznej. Za leczenie prywatne pacjent musi zapłacić we własnym zakresie.

Czy dyplom i kwalifikacje zawodowe uzyskane w Polsce są uznane w innym państwie członkowskim UE/EOG?

Każdy kraj posiada własne przepisy regulujące uznawanie wykształcenia. Ośrodki **NARIC** (National Academic Recognition and Information Centre) w danym kraju udzielają szczegółowych informacji o uznawalności wykształcenia do celów akademickich. Adresy ośrodków dostępne są na stronie www.enic-naric.net.

Natomiast uznawanie kwalifikacji zawodowych zależy od rodzaju zawodu. W przypadku zawodów regulowanych (których wykonywanie zależy od spełnienia wymagań kwalifikacyjnych i warunków określanych w odrębnych przepisach państwowych i korporacyjnych) obowiązują odpowiednie dyrektywy UE. Jeśli zawód nie jest regulowany, kwalifikacje uznaje pracodawca.

W Polsce informacji w tym zakresie udziela Biuro Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej, ul. Smolna 13, 00-375 Warszawa, tel. 022 826-74-34, fax: 022.826-28-23, www.buwim.edu.pl.

Jakie są możliwości zatrudnienia w Niemczech?

Nadal można starać się o zatrudnienie w Niemczech w charakterze pracownika gościa, pracownika sezonowego, personelu pomocniczego w objazdowych imprezach rozrywkowych typu jarmark/kiermasz, pomocy domowej w gospodarstwach domowych osób wymagających opieki, au-pair (do drobnych prac domowych i opieki nad dziećmi). Pracę mogą podejmować również studenci w okresie wakacji oraz uczniowie ze szkół średnich o profilu gastronomicznym i hotelarskim w ramach praktyk uczniowskich.

Jakie są możliwości podjęcia pracy w Niemczech na dłuższy okres?

Z uwagi na wprowadzone przez rząd niemiecki ograniczenia w dostępie do tamtejszego rynku pracy osoby zainteresowane podjęciem pracy w Niemczech muszą zasadniczo posiadać zezwolenie na pracę, niezależnie od charakteru wykonywanej pracy. W określonych przypadkach, np. w odniesieniu do osób o szczególnie wysokich kwalifikacjach, ścisłego kierownictwa przedsiębiorstw ale i studentów podejmujących pracę w okresie wakacji wystarczy uzyskanie zezwolenia na pobyt w celach zarobkowych. Zezwolenia wystawiane są na oznaczony czas. Przepisy dotyczące udzielania zezwoleń zawarte są w dwóch podstawowych aktach prawnych, ustawie migracyjnej (Zuwanderungsgesetz) z 30.07.2004 i rozporządzeniu o zatrudnieniu (Beschaeftigungsverordnung) z 22.11.2004.

Od 16 października 2007 r. ułatwiony dostęp do niemieckiego rynku pracy mają inżynierowie o specjalności elektrotechnika, budowa maszyn lub budowa pojazdów oraz absolwenci niemieckich uczelni będący obywatelami nowych państw członkowskich Unii Europejskiej. Ich zatrudnienie nie jest już warunkowane udowodnieniem przez pracodawcę braku na dane stanowisko kandydata z miejscowego rynku pracy.

W przepisach uwzględnia się możliwości podejmowania pracy wynikające z umów międzynarodowych, w tym polsko-niemieckiej umowy z 07.06.1990 w sprawie zatrudnienia pracowników w celu podnoszenia ich kwalifikacji zawodowych i językowych (pracowników-gości). Na podstawie umowy można uzyskać zezwolenie na pracę, w tym przypadku zwane zaświadczeniem o dopuszczeniu (Zulassungbescheinigung) na pracę przez okres 12 miesięcy z możliwością przedłużenia o kolejne 6 miesięcy.

Z uwagi na wykonywanie pracy połączone z podnoszeniem posiadanych kwalifikacji kandydat na pracownika-gościa powinien posiadać ukończoną szkołę zawodową i mieć ewentualnie pierwsze doświadczenia w zawodzie, który ma wykonywać w Niemczech, np.:

- posiadać co najmniej 2 - 3 - letnie wykształcenie zawodowe;
- posiadać policealne wykształcenie zawodowe;
- posiadać dyplom uczelni.

Za równoważne do ww. kwalifikacji uznaje się co najmniej 3-letnią, aktualną praktykę w zawodzie. Od kandydatów wymaga się znajomości języka niemieckiego w stopniu umożliwiającym porozumiewanie się w życiu codziennym. Wiek nie może przekraczać 40 lat. Istnieją dwie formy przeprowadzania procedury zatrudnienia, imienna i anonimowa.

W przypadku tej pierwszej kandydat otrzymuje od pracodawcy niemieckiego przyrzeczenie zatrudnienia i wraz z kompletem dokumentów składa je we właściwym dla swego miejsca zamieszkania Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP. Wymagane są następujące dokumenty:

- wypełniony formularz ze zdjęciem,
- zaświadczenie o stopniu znajomości języka niemieckiego,
- kopie świadectw szkolnych, dyplomów potwierdzających kwalifikacje zawodowe,
- kopie uprawnień zawodowych,
- kopie świadectw pracy z ostatnich 3 lat.

Dokumenty muszą być przetłumaczone na język niemiecki przez tłumacza przysięgłego.

CEiPM OHP sprawdza wiarygodność przedłożonych dokumentów a następnie przekazuje je za pośrednictwem KG OHP do Centralnego Urzędu Pośrednictwa Pracy (ZAV) w Bonn, który po nawiązaniu kontaktu z miejscowym pracodawcą i uzyskaniu jego potwierdzenia wystawia i przesyła do OHP zaświadczenie o dopuszczeniu do pracy celem przekazania kandydatowi.

Natomiast w przypadku anonimowej procedury zatrudnienia osoba zainteresowana pracą może wziąć udział w otwartych naborach, organizowanych przez OHP w związku z otrzymywanymi z Niemiec ofertami na pracę w charakterze pracownika-gościa.

Czy każdy pracodawca niemiecki może zatrudnić osobę z Polski w charakterze pracownika-gościa?

Niemiecki pracodawca, który zamierza zatrudnić obywatela polskiego w charakterze pracownika-gościa musi spełniać określone warunki. Na jednego zatrudnionego pracownika-gościa musi przypadać w firmie przyjmującej co najmniej czterech mówiących po niemiecku pracowników własnych. Wśród własnego personelu musi być osoba o odpowiednich, udokumentowanych kwalifikacjach zawodowych. Osoby prywatne / gospodarstwa domowe nie są uprawnione do zatrudniania pracowników-gości.

Czy do końca obowiązywania okresów przejściowych w Niemczech możliwe będzie podejmowanie pracy jedynie po uzyskaniu zezwolenia na pracę?

Przepisy niemieckie określają – na zasadzie wyjątku – przypadki, w których nie jest wymagane uzyskanie zezwolenia na pracę. Ponadto według szczególnego postanowienia Traktatu Akcesyjnego obywatel „nowego państwa członkowskiego” po 12 miesiącach legalnego zatrudnienia w „starym” państwie członkowskim zyskuje swobodny dostęp do rynku pracy w tym państwie. Osoba spełniająca takie warunki w Niemczech może wystąpić do właściwej (ze względu na pracodawcę) Agencji Pracy o tzw. *Arbeitsberechtigung*, tj. potwierdzenie prawa dostępu do rynku pracy bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę. Osoby które z własnej woli opuszczają rynek pracy danego państwa, tracą prawo swobodnego zatrudnienia w tym państwie, dlatego o *Arbeitsberechtigung* najlepiej wystąpić w okresie zatrudnienia, zaraz po upływie 12 miesięcy od jego rozpoczęcia.

Czy osoby jadące do pracy sezonowej w Niemczech mogą bezpośrednio po przybyciu do pracodawcy podjąć pracę?

Należy pamiętać, iż przed rozpoczęciem pracy w Niemczech pracownik sezonowy powinien uzyskać we właściwej Agencji Pracy w Niemczech europejskie zezwolenie na pracę (*EU-Arbeitserlaubnis*). Do wniosku należy dołączyć przyrzeczenia zatrudnienia otrzymane bezpośrednio od niemieckiego pracodawcy lub w polskiej instytucji pośredniczącej. Choć zwyczajowo przyjęło się, że o zezwolenie w imieniu pracownika występuje jego niemiecki pracodawca, to jednak pracownik ponosi konsekwencje prawne niedopełnienia tego obowiązku – a mogą być one bardzo poważne. Kara grzywny wynosi do 5000 Euro.

Jakie możliwości mają studenci do podjęcia pracy w Niemczech w okresie wakacji?

Studenci mogą podejmować pracę wakacyjną w Niemczech za pośrednictwem określonego wojewódzkiego urzędu pracy, który dysponuje odpowiednimi kwestionariuszami zgłoszeniowymi. Akcja naboru odbywa / rozpoczyna się jesienią każdego roku. Osoby zainteresowane wspomnianą ofertą muszą spełnić określone warunki:

- znajomość języka niemieckiego w stopniu co najmniej dobrym,
- status studenta studiów dziennych (z wyłączeniem słuchaczy ostatniego roku),
- gotowość do co najmniej 8 tygodni pracy,
- wiek 18-35 lat.

Udostępnianie kwestionariuszy i zbieranie wniosków organizuje we własnym zakresie dany wojewódzki urząd pracy. . . Następnie dokumenty kandydatów są przekazywane do Centralnego Urzędu Pośrednictwa Pracy w Bonn, który poszukuje dla studentów pracodawców. W przypadku znalezienia pracodawcy student otrzymuje umowę o pracę bezpośrednio z Centralnego Urzędu Pośrednictwa Pracy w Bonn, na adres zamieszkania w Polsce.

Należy podkreślić, iż do pracy wakacyjnej w Niemczech mogą wyjeżdżać również studenci, którzy sami znajdą dla siebie pracodawców i sami zawierają z nimi umowy o pracę. W przypadku zatrudnienia imiennego kandydat do pracy dostarcza swojemu pracodawcy potwierdzenia o wpisie na listę studentów. Pracodawca za akceptacją niemieckiego urzędu pracy przygotowuje umowę o pracę, która jest przekazywana przez niemieckiego partnera bezpośrednio na adres osoby zainteresowanej w Polsce. Następnie po otrzymaniu umowy o pracę student powinien nawiązać kontakt z pracodawcą w celu uzgodnienia terminu podjęcia pracy.

Praca wakacyjna dla studentów w Niemczech jest dostępna również w okresie ferii zimowych. Muszą jednak spełnić następujące warunki:

- osoby składający aplikacje nie pracowały latem w danym roku kalendarzowym w ramach zatrudnienia wakacyjnego w Niemczech,
- przerwa zimowa potwierdzona przez uczelnię musi wynosić co najmniej 30 dni.

Jakie są możliwości podjęcia pracy w Niemczech w charakterze pomocy domowej?

Od 1 stycznia br. została wprowadzona możliwość podejmowania pracy w Niemczech w charakterze pomocy domowych w gospodarstwach osób wymagających stałej opieki, które posiadają określony stopień inwalidztwa (tzw. Pflgestufe 1-3). Okres pracy może wynosić od co najmniej 1 miesiąca aż do 3 lat. Osoba zatrudniona w tym charakterze może wykonywać tylko prace domowe o charakterze pomocniczym. Podobnie jak ma to miejsce przy zatrudnianiu pracowników gości oraz pracowników sezonowych różni się procedurę zatrudnienia imiennego i anonimowego. Zatrudnienie nie jest z góry warunkowane posiadaniem kwalifikacji zawodowych i językowych. Niemniej ich posiadanie może być zaletą, jeśli pracodawca ma określone życzenia w tym zakresie. Zezwolenia na pracę wystawiane są przez miejscową agencję pracy i przekazywane do Polski za pośrednictwem Centralnego Urzędu Pośrednictwa Pracy w Bonn.

Jakie są możliwości podjęcia w Niemczech studenckiej praktyki zawodowej?

Strona niemiecka dopuszcza możliwość odbywania praktyk zawodowych w Niemczech przez cudzoziemskich studentów w przedziale wiekowym 18 – 35 lat, przez okres nie krótszy niż 3 miesiące. W przypadku tej formy zatrudnienia student sam wyszukuje pracodawcę, gdyż realizowane jest jedynie pośrednictwo w procedurze imiennej. Zainteresowany pracodawca składa niezbędną dokumentację do Centralnego Urzędu Pośrednictwa Pracy w Bonn, skąd po sprawdzeniu sprawy uzyskuje potwierdzenie możliwości zatrudnienia studenta w celu odbycia praktyki. Następnie potwierdzenie, stanowiące dowód legalności zatrudnienia przekazywane jest przez pracodawcę bezpośrednio studentowi. Istotne jest aby praktyki były zgodne z kierunkiem odbywanych studiów. Maksymalny okres praktyki wynosi 12 miesięcy. Strona niemiecka dopuszcza aby praktyka była dzielona na kilka krótszych okresów i odbywała się np.: w czasie ferii zimowych i w wakacje. Formularz oraz dodatkowe informacje odnośnie praktyk zawodowych w Niemczech dostępne są na stronie Federalnej Agencji Pracy pod adresem www.arbeitsagentur.de.

Czy pracodawca niemiecki odprowadza składki do ZUS za polskich pracowników sezonowych?

Od lipca 2005 r. pracodawca niemiecki zobowiązany jest do opłacania składek w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych za zatrudnione osoby, które podjęły pracę w trakcie płatnego urlopu wypoczynkowego; od sezonu 2006 r. również od osób prowadzących samodzielną działalność gospodarczą oraz osób ubezpieczonych w KRUS. Natomiast pozostałe osoby w dalszym ciągu podlegają przepisom ustawodawstwa niemieckiego i ewentualne składki na ubezpieczenie społeczne pracodawca niemiecki powinien odprowadzać za nie do właściwej instytucji ubezpieczeniowej w Niemczech.

Jaka jest możliwość pracy w Szwajcarii?

Na podstawie polsko-szwajcarskiej umowy z 11 czerwca 1993 r. o wymianie stażystów możliwe jest podjęcie pracy przez osoby w przedziale wiekowym 18 – 30 lat, na okres 12 miesięcy z możliwością przedłużenia o kolejne 6 miesięcy. Kandydat powinien posiadać odpowiednie kwalifikacje zawodowe i językowe. Osoba ubiegająca się o pracę sama wyszukuje pracodawcę w Szwajcarii, zawierając z nim umowę o pracę. Następnie składa we właściwym dla miejsca zamieszkania CEiPM OHP komplet dokumentów, który zawiera: podpisaną wcześniej umowę o pracę, podanie ze zdjęciem, dokumenty potwierdzające kwalifikacje zawodowe, świadectwo szkolne lub dyplom oraz świadectwo potwierdzające pracę w zawodzie. Wszystkie dokumenty muszą być przetłumaczone na język niemiecki przez tłumacza przysięgłego. OHP po sprawdzeniu dokumentów przekazuje je do partnerskiego urzędu szwajcarskiego, który w przypadku ich zaakceptowania kontaktuje się bezpośrednio z kandydatem na staż. Do podjęcia pracy niezbędne jest również uzyskanie zezwolenia na pobyt.

Od 1 kwietnia 2006 r. istnieje dodatkowa możliwość zatrudnienia w ramach kontyngentu wyznaczonego Protokołem Dodatkowym do Umowy między Szwajcarią i UE o swobodnym przepływie pracowników. Niemniej nadal potrzebne jest zezwolenie na pracę, a pierwszeństwo objęcia wolnego stanowiska pracy mają Szwajcarzy i obywatele starych krajów członkowskich UE. Niezbędnych formalności dopełnia szwajcarski pracodawca.

W ramach ww. kontyngentu wydawane są dwa rodzaje zezwoleń na pracę, krótkoterminowe na okres od 4 do 12 miesięcy i długoterminowe na okres od 1 roku do 5 lat.

4. SPIS ADRESÓW WOJEWÓDZKICH URZĘDÓW PRACY (www.psz.praca.gov.pl)

Wojewódzki Urząd Pracy
Ul. Pogodna 22
15 – 354 Białystok
tel: 085/ 7497200

Wojewódzki Urząd Pracy
Ul. Głogowska 25c
45 – 315 Opole
tel: 077/ 4416701

Wojewódzki Urząd Pracy
Ul. Okopowa 21/27
80 – 810 Gdańsk
tel: 058/ 3077566

Wojewódzki Urząd Pracy
Ul. Kościelna 37
60 – 537 Poznań
tel: 061/ 8463800

Wojewódzki Urząd Pracy
Ul. Kościuszki 30
40 – 048 Katowice
tel: 032/ 7573301

Wojewódzki Urząd Pracy
Ul. Lisa Kuli 20
35 – 025 Rzeszów
tel: 017/ 8524462

Wojewódzki Urząd Pracy
Ul. Witosza 86
25 – 561 Kielce
tel: 041/ 3641600

Wojewódzki Urząd Pracy
Ul. Mickiewicza 41
70 – 383 Szczecin
tel: 091/ 4256101

Wojewódzki Urząd Pracy
Ul. Plac na Stawach 1
30 – 107 Kraków
tel: 012/ 4229892

Wojewódzki Urząd Pracy
Szosa Chełmińska 30/32
87 – 100 Toruń
tel: 056/ 6228600

Wojewódzki Urząd Pracy
Ul. Okopowa 5
20 – 022 Lublin
tel: 081/ 5324922

Wojewódzki Urząd Pracy
Ul. Młynarska 16
01 – 205 Warszawa
tel: 022/ 5784400

Wojewódzki Urząd Pracy
Ul. Wólczańska 49
90 – 608 Łódź
tel: 042/ 6320112

Wojewódzki Urząd Pracy
Ul. Ogrodowa 5 b
58 – 306 Wałbrzych
tel: 074/ 8408193

Wojewódzki Urząd Pracy
Ul. Głowackiego 28
10 – 448 Olsztyn
tel: 089/ 5227900

Wojewódzki Urząd Pracy
Ul. Wyspiańskiego 15
65 – 036 Zielona Góra
tel: 068/ 4565656

5. SPIS ADRESÓW OKRĘGOWYCH INSPEKTORATÓW PRACY (www.pip.gov.pl)

Okręgowy Inspektorat Pracy w Białymstoku
15-483 Białystok ul. Fabryczna 2
tel. (85) 678 57 00, fax (85) 742 27 73
<http://www.bialystok.oip.pl/>

Okręgowy Inspektorat Pracy w Bydgoszczy
85-012 Bydgoszcz, Plac Piastowski 4a
tel. (52) 321 42 42, (52) 321 40 04; fax (52)
321 42 40
<http://www.bydgoszcz.oip.pl/>

Okręgowy Inspektorat Pracy w Gdańsku
80-264 Gdańsk, ul. Dmowskiego 12
tel. (58) 520 18 22, (58) 340 09 13; fax (58)
520 18 24
<http://www.gdansk.oip.pl/>

Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach
40-017 Katowice, ul. Graniczna 29
tel. (32) 604 12 08, (32) 604 12 15; fax (32)
604 12 51
<http://www.katowice.oip.pl/>

Okręgowy Inspektorat Pracy w Kielcach
25-314 Kielce, Al. Tysiąclecia Państwa
Polskiego 4
tel. (41) 343 82 76, (41) 344 43 65, fax: (41)
340 32 01
<http://www.kielce.oip.pl/>

Okręgowy Inspektorat Pracy w Krakowie
31-011 Kraków, Plac Szczepański 5
tel. (012)-424-04-50, (012)-422-90-82; fax
(012) 421-50-11
<http://www.krakow.oip.pl/>

Okręgowy Inspektorat Pracy w Lublinie
20-011 Lublin, Al. Piłsudskiego 13
tel. (081) 532-59-18; fax (081) 537 11 61
<http://www.lublin.oip.pl/>

Okręgowy Inspektorat Pracy w Łodzi
90-441 Łódź, Al. Kościuszki 123
tel. (42) 636 23 13; fax (42) 636 85 13
<http://www.lodz.oip.pl/>

Okręgowy Inspektorat Pracy w Olsztynie
10-512 Olsztyn, ul. Kopernika 29
tel. (89) 527 60 82, (89) 527 42 75; fax (89)
527 60 82

<http://www.olsztyn.oip.pl/>

Okręgowy Inspektorat Pracy w Opolu
45-706 Opole, Plac Piłsudskiego 11a
tel. (77) 470 09 00, (77) 470 09 13; fax (77)
457 42 07

<http://www.opole.oip.pl/>

Okręgowy Inspektorat Pracy w Poznaniu
61-807 Poznań, ul. Św. Marcin 46/50
tel. (061) 859 90 00, (061) 859 90 01; fax
(061) 859 90 03

<http://www.poznan.oip.pl/>

Okręgowy Inspektorat Pracy w Rzeszowie
35-234 Rzeszów, ul. Gen. Stanisława Maczka
4
tel.: (17) 717 20 00, (17) 717 20 10 ; fax (17)
717 20 20

<http://www.rzeszow.oip.pl/>

Okręgowy Inspektorat Pracy w Szczecinie
71-663 Szczecin, ul. Pszczelna 7
tel.: (91) 431 19 30, (91) 431 19 31; fax (91)
431 19 32

<http://www.szczecin.oip.pl/>

Okręgowy Inspektorat Pracy w Warszawie
00-973 Warszawa, ul. Lindleya 16
tel.: (22) 583 17 00, (22) 628 96 29; fax (22)
621 92 72

<http://www.warszawa.oip.pl/>

Okręgowy Inspektorat Pracy we Wrocławiu
51-621 Wrocław, ul. Zielonego Dębu 22
tel.: (71) 371 04 38, (71) 371 04 68; fax (71)
371 04 70

<http://www.wroclaw.oip.pl/>

Okręgowy Inspektorat Pracy w Zielonej
Górze
65-722 Zielona Góra, ul. Dekoracyjna 8
tel. (68) 451 39 00, (68) fax (68) 451 39 11
<http://www.zielonagora.oip.pl/>

6. SPIS ADRESÓW AMBASAD RP I KONSULATÓW RP NA TERENIE UE/EOG (www.msz.gov.pl)

AUSTRIA

Ambasada RP

Hietzinger Hauptstraße 42c, 1130 Wien;
P.O. Box 17.
tel. (0-0431) 870-15-0 do 46
fax. (0-0431) 870-15-222, 877-63-42
e-mail: polambas@eunet.at
www.botschafttrp.at

Wydział Konsularny

adres - j.w.
tel. (00431) 870-15-0, 870-15-100
fax. 870-15-136
e-mail: konsul.pl@utanet.at

Stałe Przedstawicielstwo RP przy Biurze ONZ w Wiedniu

adres - j.w.
tel. 877-39-34
fax. 870-15-331

Misja RP przy OBWE w Wiedniu

adres - j.w.
tel. (0-0491) 877-21-65
fax. 870-15-331

Konsulat RP w Graz

Konsul Honorowy: Gerold Ortner (niemiecki)
Joannenumring 18/3, A-8010 Graz
tel. (0-04331633) 82-51-00
fax. 82-51-15

Konsulat RP w Innsbrucku

Konsul Honorowy: Siegfried Resl (niemiecki, angielski)
Technikerstrasse 1-3, A-6020 Innsbruck
tel. (0-043512) 28-63-14-00
fax. (0-043512) 29-34-61-20

Konsulat RP w Salzburgu

Konsul Honorowy: Jürgen Hinterwirth (niemiecki)
A-5020 Salzburg, Nonntaler Hauptstraße 1
tel. (0-043662) 84-00-33, 84-00-34
fax. 84-00-33-14

BELGIA

Ambasada RP

Avenue des Gaulois 29, 1040 Bruxelles
tel. (0-0322) 735-72-12,442; 739-01-01,00
fax. (0-0322) 736-18-81
e-mail: polambbxl@free-way.net

Stałe Przedstawicielstwo RP przy Kwaterze Głównej Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego

Bld Leopold III, 1110 Brussels
tel. (0-0322) 707 13 88, 707 11 17
fax. 322 707 13 89

Przedstawicielstwo RP przy UE w Brukseli

282-284 Avenue de Tervuren , B 1150 BRUXELLES
tel. (0-0322) 77-77-200, 77-77-224
fax. (0-0322) 77-77-297, 77-77-298
e-mail: 101642.2616@compuserve.com

Konsulat Generalny RP

Rue des Francs 28
1040 Bruxelles
Belgique
tel. centrala (czynna całą dobę): 00-322-7390100 lub 7357212
tel. sekretariat KG (codziennie od 8.30 do 16.30): 00-322-7390121
fax. 00-322-7364459 lub 7360464
e-mail: consulbrux@ipmaster.be

BUŁGARIA

Ambasada RP

ul. Chan Krum 46, 1000 Sofia
tel. (0-03592) 987-26-10, 987-26-60
fax 987-29-39
e-mail: polamba@internet-bg.net

Wydział Konsularny

adres - j.w.; tel. 981-85-45; fax 986-78-90
e-mail: polconsul@internet-bg.net
GSM 088543400 i 088235882

Konsulat Generalny RP w Warnie

ul. Sławiańska 18, 9000 Warnia
tel. (0-0 359 52) 60-92-12, 13
(0-0 359 52) fax 60-92-11
e-mail: conplvar@techno-link.com

CYPR

Ambasada RP

11 Acharnon Str. 2027 Strovolos
1511 Nicosia, P.O. BOX 21648; Cyprus
tel. (0-0357 22) 753 784, 753 517, 753 648
fax. (0-0357 22) 753 784
e-mail: polamb@cytanet.com.cy

Wydział Konsularny

e-mail: poland@logos.cy.net

Wydział Ekonomiczno- Handlowy

11, Acharnon Street, 2027 Strovolos
P.O. Box 21648, 1511 Nicosia, Cyprus
tel. (00 357 22) 510611
e-mail: wans@cytanet.com.cy

Konsulat RP w Limassol

Konsul Honorowy: Loukis Papaphilippou (grecki, angielski)
42 Ayias Fylaxeos Str. 3rd floor, Limassol, Nicosia, Cyprus
tel. (0-035 72)534 34 48
fax. (0-035 72) 535 91 08
1010 Nikozja: P.O.Box 22313, C.Pantelides Av., 3rd floor
tel. (0-0357) 267 57 18, 267 41 41; fax (0-0357) 267 33 88
e-mail: lawcy@cytanet.com.cy

CZECHY

Ambasada RP

ul. Valdštejnská 8, 118 01 Praha 1
tel. (0-0420-2) 575 30 388
fax. (0-0420-2) 573 30 135
e-mail: ambrpczechy@mbox.vol.cz
www.ambpol.cz

Wydział Konsularny

Václavské Namesti 49, 110 00 Praha 1
tel. (0-0420-2) 24 22 87 22-4
fax. (0-0420-2) 24 22 73 20
e-mail: konspol@mbox.vol.cz

Konsulat RP w Brnie

Konsul Honorowy: Petr Mrkývka
ul. Pellicova 2C, 602 00 Brno, Republika Czeska
tel./fax. (0-0420-5) 43 24 48 72
e-mail: mrkev@law.muni.cz

Konsulat Generalny RP w Ostrawie

ul. Blahoslavova 4, 70100 Ostrava
tel. (0-0420-69) 611-80-74/6
fax. (0-0420-69) 611-80-73
e-mail: konsulatrp.ostrawa@grendel.cz
www.filus.edu.pl/konsul

DANIA

Ambasada RP

Richelieus Alle 12, 2900 Hellerup
tel. (+45) 39 46 77 00
fax. (+45) 39 46 77 66
e-mail: mail@ambpol.dk
e-mail: ambaspol@post4.tele.dk
www.ambpol.dk

Wydział Konsularny

Richelieus Alle 10, 2900 Hellerup
tel. (+45) 39 46 77 20 lub 21
fax. (+45) 39 46 77 88
e-mail: konsulat@ambpol.dk
Dyżur konsularny: (+45) 20 61 19 17

Konsulat RP w Aarhus

Konsul Honorowy: Ole Lykke Ravnsbo
Strandvejen 94
8100 Aarhus C
tel. (+45) 87 34 34 34
fax. (+45) 87 34 34 00
e-mail: office@interlex-aarhus.dk

Konsulat RP w Svendborgu

Konsul Honorowy: Jan Krossteig
Sankt Nicolaigade 11
5700 Svendborg
tel. (+45) 62 21 67 88
fax. (+45) 62 21 67 00
e-mail: polen@mail.dk

Konsulat RP w Rønne

Konsul Honorowy: Roar Bendtsen Schou
Sandemansvej 6
3700 Rønne
tel. (+45) 56 95 25 22
fax. (+45) 56 95 25 23
e-mail: rb.schou@beck-liner.com

ESTONIA

Ambasada RP

Pärnu Mnt. 8, 10-148 Tallinn, P.O. Box 247
tel. (0-03722) 627-82-10, 627-82-08; fax (0-03722) 445221
e-mail: ambrptal@netexpress.ee

FINLANDIA

Ambasada RP

Armas Lindgrenintie 21, 00570 Helsinki, Suomi-Finland
tel. (0-03589) 6848-090, 6848-077, 6848-179
fax. 6847-477
e-mail: amb.poland@helsinki.inet.fi

Wydział Konsularny

adres - j. w.
tel./fax. (00 35 89) 622 58 85

Konsulat RP w Espoo

Konsul Honorowy: Stefan Widomski
(polski, fiński, angielski, niemiecki, rosyjski)
c/o Nokia Group, Kailahdentie 4, 02150 Espoo
tel. (praca): (09) 1807-248
fax. 654-431

Konsulat RP w Turku

Konsul Honorowy: Jari Rastas
WTC-Building, Veistamonaukio 1-3, 20100 Turku
tel. (003582) 281 31 80
fax. 281 390

Konsulat RP w Tampere

Konsul Honorowy: Timo Antila
Tampere, M-real Corporation
Tako Carton Plant Ltd., Hallitukatu 1, 33200 Tampere
tel. (003583) 104 635 399
fax. 104 635 370

Konsulat RP w Oulu

Konsul Honorowy: Jorma Lukkari
Rautaruukki Oyj
Kiilakiventie 1, 90101 Oulu, PO Box 217
tel. (00 35 88) 883 60
fax. (0035 88) 33 47 93

FRANCJA

Ambasada RP

1 rue de Talleyrand, 75007 Paris, France
tel. (0-033) 14 31 73 405
fax. (0-033) 14 31 73 407
e-mail: 106033.3056@compuserve.com
www.ambassade.pologne.net

Konsulat Generalny RP w Paryżu

5 rue de Talleyrand, 75007 Paris
tel. (0-033) 14 31 73 422, 14 31 73 474
fax. 14 31 73 434

Konsulat Generalny RP w Lille

45 Boulevard Carnot, 59800 Lille, France
tel. (0-033) 3-2006-5030
fax. (0-033) 3-2006-5824
e-mail: consulpl.lille@wanadoo.fr

Konsulat Generalny RP w Lyonie

79 rue Crillon, 69006 LYON, Cédex 06, France
tel. (0-033) 04 78-93-14-85, 04 78 93 56 37
fax. (0-033) 4-78-93-56-37
e-mail: polecolyon@asi.fr
e-mail: konsulat.rp.lyon@wanadoo.fr
www.francja.com/consulat-pl-lyon

Konsulat Generalny RP w Strasburgu

2 rue Geiler, 67000 Strasbourg, France
tel. (0-033) 388 37 23 20
fax. 38 83 72 330
www.ourworld.compuserve.com/homepages/KGSTRASBURG
e-mail: kgrps1@free.fr

Stałe Przedstawicielstwo RP przy Radzie Europy

2 rue Geiler, 67000 Strasbourg, France
tel. (0-033) 388 37 23 00
fax. 388 37 23 10
e-mail: sp.rp.strasb@wanadoo.fr

Konsulat RP w Nicei

Konsul Honorowy: Eugene Horoux-Horszowski
(francuski, polski)
57, boulevard Victor-Hugo, 06200 Nice
tel. (0-033) 4 938 23 972
fax. 4 938 24 549

Konsulat RP w Bordeaux

Konsul Honorowy: Bertrand de Bentzmann (francuski)
Beraud-Sudreau S.A., 2, Place de la Bourse
33076 Bordeaux Cedex
tel. (0033) 556 794 444
fax. 556 795 265

Konsulat RP w Rennes

Konsul Honorowy: Michel Dorin
(francuski, polski, angielski, niemiecki)
Dories Consultants, Avenue des Peupliers,
35510 Cesson Sevigne
tel. (0) 2-99-83-81-82
fax. (0) 2-99-83-91-95
e-mail: dories@dories.com

Konsulat RP w Toulouse

Konsul Honorowy: Longin Fourdrinier
21, rue Volta, 31000 Toulouse
tel./fax. (0033) 561 638 168
e-mail: l.fourdrinier@magcos.com

GRECJA**Ambasada RP**

Chryssanthemon 22
154-52 Paleo Psychico
Ateny, Grecja
tel. (00-30) 210 677 82 60
e-mail: atenyamb@internet.gr

Wydział Konsularny

Kamelion 21
154-52 Paleo Psychico
Ateny, Grecja
tel. (0-0301) 0677 57 40 - 41
fax (0-0301) 0677 88 12
e-mail: konsulat@otenet.gr

Konsulat RP w Salonikach

Konsul Honorowy: Minos X. Kiriakou (grecki, polski, angielski)
546-22 Thessaloniki
78, Tsimiski str.
tel. (0030 31) 288 205
fax. (0030 31) 234 153

Konsulat RP w Pireusie

Konsul Honorowy: Michail D. Kokkinis (grecki, angielski)
59 Akti Miaouli str.
185 36 Pireus
tel. (0-0301) 429 50 00
fax. (0-0301) 429 23 45

Konsulat RP w Heraklionie

Konsul Honorowy: Stelios Golemis (grecki)
16, Psaromiligon str.
712-02 Heraklion
Crete
tel. (003081) 221 786/7
fax. (003081) 221 786

HISZPANIA**Ambasada RP**

c/ Guisando, 23-bis
28035 Madrid
tel. 9934-91-373.66.05/0 - sekretariat ambasady
0034-91-373.60.49 - Wydział Konsularny
fax. 0034-91-373.66.24
e-mail: madryt@embajada-polonia.org
e-mail: konsul-madryt@embajada-polonia.org

Konsulat RP w Barcelonie

Avda. Diagonal, 593-595
08014 Barcelona
tel. 0034-93-322.05.42
0034-93-322.05.42
fax. 0034-93-322.29.07
e-mail: polonia@ctv.es
e-mail: polkonse@ctv.es

Konsulat Honorowy RP w Palma de Majorka

C/Bartomeu Sureda i Miserol 4A 1
07011 Palma de Mallorca - Balears
tel. (34) 971 606 455
fax. (34) 971 609 455

Konsul Honorowy: Silvia Riera

Konsulat Honorowy RP w Murcii

c/ Las Norias, 1-2ºD

30009 Murcia
tel./fax. 96-829.89.41
Konsulat Honorowy RP w Walencji
Cno. Nuevo de Pica?a, 31ºD
46014 Valencia
tel. 96-358.00.02
fax. 96-358.01.68

HOLANDIA

Ambasada RP

Alexanderstraat 25, 2514 JM Den Haag
tel. (0-031 70) 3602-806 do 11
fax. 3602-810
www.polamb.nl/amb.htm
e-mail: ambhaga@polamb.nl

Wydział Konsularny

adres i tel. - j.w.

IRLANDIA

Ambasada RP

5, Ailesbury Road, Ballsbridge, Dublin 4, Ireland
tel. (0-03531) 2830-855; fax 2698-309
e-mail: polembas@iol.ie
www.polishembassy.ie

ISLANDIA

Brak placówki dyplomatycznej. Ambasador RP w Norwegii jest akredytowany również w Republice Islandii.

Konsulat RP w Reykjavíku

Konsul honorowy: Fridrik Gunnarsson (islandzki, angielski)
Ánanaust 1, P.O. Box 506, 121 Reykjavik, Iceland
tel. (0-03541) 26-122
fax. 623-810
e-mail: velasala@centrum.is

LITWA

Ambasada RP

Smelio g-ve 20A, MPT Vilnius
tel. (0-03702) 709-001 do 3
fax. 709-007
e-mail: ambpol@tdd.lt

Konsulat RP w Wilnie

Smelio g-ve 22A, MPT Vilnius
tel. 709-004, 709-005
fax. 709-009
fax/modem 709-010
e-mail: kgpl@tdd.lt
Punkt Konsularny w Kownie
Laisves Al. 46, Kaunas, LT-3000
tel. 426-018

LUKSEMBURG

Ambasador RP w Brukseli (Belgia) akredytowany jest również w Wielkim Księstwie Luksemburga.

Konsulat RP w Luksemburgu

Konsul Honorowy: Tom Krieps
9, rue Pierre d'Aspelt
L-1142 Luxembourg
tel. 00-352-453045
fax. 00-352-250095
e-mail: tomkrieps@hotmail.com

ŁOTWA

Ambasada RP

Elizabetes iela 2, Riga, LV-1340 Latvija

tel. (0.0371) 7321617, 7320622, 7321593, 7321233
fax. (0.0371) 7338196, 7830174
e-mail: ambpol@apollo.lv

Wydział Konsularny

adres - j.w.
tel . (0.0371) 7321430, 7322233 (całodobowy)
fax. 7338196
Wydział Ekonomiczno-Handlowy
adres - j.w.
tel . (0.0371) 7321580
fax. 7320683

MALTA

Brak placówki dyplomatycznej. Ambasador RP w Rzymie (Włochy) akredytowany jest również na Malcie.

NIEMCY

Ambasada RP w Berlinie

Lassenstr. 19-21, 14193 Berlin
tel. (0-049 30) 22313 0
fax. (0-049 30) 22313 155
e-mail: info@botschaft-polen.de
www.botschaft-polen.de

Wydział Konsularny Ambasady RP

Richard-Strauss-str. 11. 14193 Berlin-Grunewald
tel. (0-049 30) 223 13 0
fax. (0-049 30) 223 13 212
e-mail: konsulat.berlin@botschaft-polen.de
www.botschaft-polen.de

Konsulat RP w Kolonii

Lindenallee 7, 50968 Köln
tel. (0 049 221) 937-300, 387-013/17
fax. 343-089
e-mail: konsulat.koeln@botschaft-polen.de

Konsulat RP w Lipsku

Trufanowstrasse 25; 04105 Leipzig
tel. (0 049 341) centrala 5623300, 5623310
fax. 5623333
e-mail: konsulat.leipzig@botschaft-polen.de

Konsulat RP w Hamburgu

Gründgensstraße 20, 22309 Hamburg
tel. (0 049 40) 6325-029, 6312-091, 6225-030
fax. 6325-030
e-mail: konsulat.hamburg@botschaft-polen.de

Konsulat Generalny RP w Monachium

Ismaninger Straße 62 a, 81675 München
tel. (0 049 89) 4186080, 4709216
fax. 471-318
e-mail: konsulat.muenchen@botschaft-polen.de

Konsulat RP w Norymberdze

Konsul Honorowy: Karl Gerhard Schmidt (niemiecki, angielski)
Lorenzer Platz 29, 90402 Nürnberg
tel. (0 049911) 2028-198
fax. (0049911) 2028-180

Konsulat RP w Stuttgarcie

Konsul Honorowy: Bernd Kobarg
Am Wallgraben 115, 70565 Stuttgart
tel. (0 049711) 782-1140
fax. (0-049711) 782-1144

NORWEGIA

Ambasada RP

Olav Kyrres plass 1, 0244 Oslo
tel. (0-04722) 555-536, 430-015, 430-161; fax 444-839
e-mail: ambpol@online.no
Wydz. Polityczny:

e-mail: polavd@online.no
Attachat Wojskowy:
e-mail: ambpol.military@sensewave.com

Wydział Konsularny

adres - j. w.; tel. 430-161, 430-015
e-mail: polcons@online.no

Konsulat RP w Trondheim

Konsul Honorowy: Harald Johan Lydersen (norweski, angielski)
Leirfossvn. 27, 7038 Trondheim, Norge
tel. (0047) 73-96-40-22
fax. (0047) 73-96-45-57

Konsulat RP w Bergen

Konsul Honorowy: Fritz Rieber, Bjarne Rieber Gruppen,
P.O. Box 985 Sentrum, 5808 Bergen
tel. (0047) 55 55 91
fax. 55 55 91 01

SŁOWACJA

Ambasada RP

ul. Hummelova 4, 814 91 Bratislava
telefony:
00 421 - 2 - 5441 3196, 5441 3175
5441 3174, 5441 2142
5441 2422, 5441 3221
fax. 00 421 - 2 - 5441 3184,
5441 3193
e-mail: bratampl@nexta.sk

Wydział Konsularny

adres: j.w.
fax. 00 421 - 2 - 5441 3193
Wydział Ekonomiczno-Handlowy
ul. Zelená 6, 811 01 Bratislava
telefony: 00 421 - 2 - 5443 0335,
5443 2744
fax. 00 421 - 2 - 5443 2007
e-mail: polskyobchradca@brh.sk
www.polskyobchradca.brh.sk

SŁOWENIA

Ambasada RP:

XV Cesta, št. 18, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel. (00-3861) 423-28-82, 423-28-83
fax. 423-28-81
e-mail: ambpol.si@siol.net
www.poland-embassy.si

SZWAJCARIA

Ambasada RP

Elfenstraße 20a, CH-3006 Bern
tel. (0-041 31) 3520-452/3, 352 04 53
fax. 0041 31 352 34 16
e-mail: polishemb@dial.eunet.ch
www.pol-amb.ch

Wydział Konsularny

adres: j.w.
tel. 3525-457, 3520-454, 351-75-15
fax. 351 75 13

Stałe Przedstawicielstwo RP

przy Biurze Narodów Zjednoczonych w Genewie
15 chemin de l' Ancienne Route,
1218 Grand-Saconnex, Genève
tel. (0-04122) 710 97 97
fax. 710 97 99
www.itu.int/missions/Poland

e-mail: mission.poland-pmsz@ties.itu.int

SZWECJA

Ambasada RP

Karlavägen 35, SE-114 32 Stockholm
tel. (0-046 8) 50 57 50 00
fax. (0-046 8) 50 57 50 86
e-mail: info.polen@swipnet.se
www.polemb.se

Konsulat RP w Sztokholmie

Prästgårdsgatan 5, SE-172 32 Sundbyberg, Stockholm
tel. (0-0 46 8) 764 48 00
fax. (0-046 8) 98 35 22
e-mail: info@polskageneralkonsulatet.se
www.polskageneralkonsulatet.se

Konsulat RP w Malmö

Adolf Fredriksgatan 13, SE-217 74 Malmö
adres pocztowy:
Box 20 512, SE-200 74 Malmö
tel. (0-046 40) 26 74 16, 26 89 86, 26 87 86
tel./fax. 91 43 39

Konsulat RP w Karlskronie

Konsul Honorowy: Magdalena Kurczewska-Svensson
Östra Köpmansgatan 2A, SE-371 33 Karlskrona
adres pocztowy:
Branthalla Pl. 543C, SE-373 00 Jämjö
tel. (0-046 55) 561 15
fax. (0-046 55) 561 60
tel. kom. (0-046 70) 573 93 62
e-mail: magdalena.svensson@comtech-data.se
e-mail: magdalena.svensson@telia.com
Instytut RP w Sztokholmie
tel.(0-046) 850 57 50 50, fax. (0-046) 850 57 50 69
e-mail: polska.institutet@swipnet.se

WĘGRY

Ambasada RP

Varosligeti Faszor 16, H-1068 Budapest
tel. centr. (00361) 3511300, 3511301, 3511302
tel. sekretariat (00361) 3511826
e-mail: central@polishemb.hu
fax. 351-1722 , 3511723;

Wydział Konsularny

adres: j.w.
tel. centr. (00361) 3511300, 3511301,3511302
tel./fax. 351-1725.

WIELKA BRYTANIA

Ambasada RP

47 Portland Place, London W1B 1JH
tel. (0.044) 87-07-74-27-00 (centr.), 87-07-74-27-02 (sekr.),
fax. 20-73-23-40-18
www.polishembassy.org.uk
e-mail: polishembassy@polishembassy.org.uk

Konsulat RP w Londynie

73 New Cavendish Street, London W1W 6LS
tel. (centr.) (00 44) 870 774-2800
tel. (sekr.) (00 44) 870 774-2802
fax. (0-044) 207 323-2320
e-mail: kgrp.londyn@btclick.com

Konsulat RP w Bristolu

Konsul Honorowy: Ireneusz G. Peszyński (polski, angielski)
19 Whiteladies Rd., Clifton, Bristol BS8 1PB
tel. 0117-973-3233, 974-35-03

fax. 0117-97-06-160
e-mail: peszynski@polishconsul.fsnet.co.uk

Konsulat RP w Edynburgu

2 Kinnear Road, Edinburgh EH3 5PE
tel. (0-044 131) 552-0301
tel./fax 552-1086
modem: (0.044131) 551-4562
e-mail: polconse@btclick.com

Konsulat RP w Gibraltarze

Konsul Honorowy: Anthony J.P. Lombard (angielski)
35, Governor's Parade, Gibraltar
tel. (350) 745-93
fax. 794-91

Konsulat RP w Hull

Konsul Honorowy: Joseph R. Carby-Hall (angielski)
41, North Bar Without, Beverley, East Yorkshire, HU17 7 AG
tel. (0-01482) 465799
fax. 466-388
e-mail: j.r.carby-hall@law.hull.ac.uk

Konsulat RP w Kidderminster

Konsul Honorowy: Michael M.G. Oborski (angielski)
6, Osborne Close, Kidderminster, Worcs DY10 3YY
tel. (0-01562) 63-05-23
fax. 861-145
www.members.tripod.com/~oboofcom/index-htm
e-mail: consul@oboofcom.demon.co.uk

Konsulat RP w Sheffield

Konsul Honorowy: Dr Graham E. White (angielski)
4 Palmerston Road, Sheffield S10 2TE
tel. (0114) 2766513
fax. 2368819
www.shef.ac.uk/uni/projects/pc
e-mail: g.e.white@sheffield.ac.uk

WŁOCHY

Ambasada RP

via P.P. Rubens 20, Monti Parioli 00197, Roma, Italia
tel. (0.03906) 322-4455, 321-6073, 323-3245
fax. 322-3990
e-mail: polish.embassy@agora.stm.it
www.ambasciatapolonia.it

Wydział Konsularny

j.w.

Konsulat RP w Mediolanie

Corso Vercelli, 56, 20145 Milano
tel. 0039/02/ 4801-8978, 4801-9084, 4801-9312
fax. 4802-0345
e-mail: milanokg@iol.it

Konsulat RP w Genui

Konsul Honorowy: Giuseppe Taró
(włoski, angielski, francuski, hiszpański)
via G. Alessi 10, 60 128 Genova, Italia
tel. 0039/010/593 790
fax. 592 508

Konsulat RP w Bolonii

Konsul Honorowy: Corrado Salustro (włoski)
Strada Maggiore 24, 40100 Bologna, Italia
tel. 0039/051/228 909
fax. 0039/051/ 227-238

Konsulat RP w Bari

Konsul Honorowy: Domenico Centrone (włoski)
via Abbrescia 85, 70121 Bari, Italia
tel. (0-03080) 995-4125, 995-7202
fax. 995-7181